

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä

1) Alueellisen linjauksen tarkoitus

Alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä perustuu ulkomaalaislakiin (HE 114/2022). Alueelliset linjaukset liittyvät työntekijän oleskeluluvan myöntämiseen ja työvoiman saatavuuden arviointiin ja niissä määritellään, millä ammattialoilla ammattiluokkatasolla työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Työntekijän oleskelulupahakemuksia keskitetysti käsittelevät TE-toimistot tarvitsevat työvoiman saatavuuden arvioinnin tueksi ajantasaiset alueelliset linjaukset niiltä alueilta, joilla työnteko tapahtuu.

Työntekijän oleskelulupa myönnetään kaksivaiheisesti. TE-toimisto tekee työntekijän oleskelulupahakemukseen osapäätöksen ja Maahanmuuttovirasto lopullisen päätöksen. TE-toimiston osapäätös perustuu kokonaisharkintaan, joka sisältää työvoiman saatavuuden, työsuhteen ehtojen sekä työnantajan ja työntekijän edellytysten arvioinnin.

Työvoiman saatavuus eri ammatti- ja toimialoilla vaihtelee alueellisten ja paikallisten työmarkkinoiden rakenteen ja tilanteen mukaan. Tämän alueellisen linjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Pohjois-Savon ELY-keskuksen alueella, huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Linjauksessa annetaan tiivis kuvaus työmarkkinatilanteesta ja arvioidaan työvoiman saatavuutta.

2) Alueen työmarkkinatilanne ja työvoiman saatavuus

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Pohjois-Savossa oli vuoden 2023 huhtikuussa 9,9 %, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä viime vuotta korkeampi. Koko maan työttömien osuus työvoimasta oli vuoden 2023 huhtikuussa 9,3 %. Lomautettuja on Pohjois-Savossa yli 40 % enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Useilla toimialoilla osaavan työvoiman saatavuus on kuitenkin edelleen haasteellista. Työvoimapula-aloja ovat erityisesti sote-ala (lähi- ja sairaanhoitajat) ja ICT-ala (sovellussuunnittelijan tehtävät), mutta kysyntää kohdistuu lähes kaikille toimialoille. Ylitarjontaa esiintyy rakennuskohteiden aloitusmäärien vähentyessä talonrakentajissa, kirvesmiehissä ja kuorma-autonkuljettajissa, mutta ennusteisiin liittyy lyhyellä tarkasteluvälillä epävarmuutta yleisen taloustilanteen takia. Lisäksi työvoiman tarjonnan osaamisprofiili on haasteellinen kysynnän kannalta. Kohtaanto-ongelmaa esiintyy erityisesti ravintola-alan ammattiteissa.

Tammi-huhtikuun 2023 aikana Pohjois-Savon TE-toimistoon ilmoitettiin uusia avoimia työpaikkoja lähes 18 000, mikä oli reilu 16 % edellisestä vuodesta vähemmän. Työnantajien kokemat rekrytointivaikeudet koko maassa olivat alkuvuonna 2023 49 % avointen työpaikkojen määrästä, mutta vähenivät kuitenkin yhdeksän prosenttiyksikköä vuodentakaisesta. TEM:in ja OP-ryhmän huhtikuun 2023 tilastojen mukaan työttömien määrä suhteessa yhteen avoimeen työpaikkaan on Pohjois-Savossa lähellä koko maan keskiarvoa (3). Tilastokeskuksen ja OP-ryhmän laskelmien mukaan työttömyyden ennustetaan kuitenkin laskevan Pohjois-Savossa vuoteen 2024, ollen silloin lähellä koko maan ennustetta (noin 7 %).

Suomessa toimivan työnantajan on ensisijaisesti rekrytoitava työntekijä työmarkkinoilla jo olevasta työvoimasta. Työnantajan on julkaistava ilmoitus avoimesta työpaikasta tyomarkkinatori.fi sivuille vähintään kahdeksi (2) viikoksi, jotta voidaan selvittää, onko tehtävään saatavissa työvoimaa työmarkkinoilta. TE-toimisto ottaa harkinnassaan huomioon koko EU-/ETA-alueen hakijat. Tähän linjaukseen on koottu ne ammattialat, joita voidaan alueella puoltaa ilman edellä mainittua työvoiman saatavuusselvitystä.

3) Alueellinen linjaus

Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että seuraavilla ammattialoilla työvoiman saatavuus on alueella vaikeutunut. Hakemusta käsiteltäessä voidaan työntekijän oleskeluluvan myöntämistä puoltaa ilman, että työpaikka on julkisesti haussa.

Ammattiala	Ammattiluokka	Ammattinimike ja poikkeukset
2 Erityisasiantuntijat	21 Luonnontieteiden ja tekniikan erityisasiantuntijat 25 Tieto- ja viestintäteknologian erityisasiantuntijat	2153 ICT-alan erityisasiantuntijat 2511 Sovellusarkkitehdit 2512 Sovellussuunnittelijat 2513 Web- ja multimediakehittäjät 2514 Sovellusohjelmoijat 2521 Tietokantasuunnittelijat ja -vastaavat
3 Asiantuntijat	31 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat 32 Terveydenhuollon asiantuntijat 35 Informaatio- ja tietoliikenneteknologian asiantuntijat	3123 Rakennusalan työnjohtajat 3221 Sairaanhoidajat ym. (sisältää 32211 Sairaanhoidajat ja 32212 Terveydenhoitajat) 3222 Kätilöt 351 Informaatio- ja tietoliikenneteknologian teknikot sekä käyttäjätukihenkilöt (sisältää 3511 Käytön operaattorit, 3512 Käytön tukihenkilöt, 3513 Tietoverkkoteknikot ja 3514 Webmasterit ja -teknikot)
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	41 Toimistotyöntekijät 44 Muut toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	4132 Tallentajat 4412 Postinkantajat ja -lajittelijat
5 Palvelu- ja myyntityöntekijät	51 Palvelutyöntekijät 52 Myyjät, kauppiat ym. 53 Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät	5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät 5131 Tarjoilijat 5141 Kampaajat ja parturit 5246 Kahvila- ja baarimyyjät 5321 Lähihoitajat (kaikki ammattinimikkeet)
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	61 Maanviljelijät ja eläintenkasvattajat ym. 62 Metsä- ja kalatalouden työntekijät	61112 Peltoviljelytyönjohtajat ja -työntekijät 61131 Puutarhurit ja kasvihuoneviljelijät 61132 Puutarha- ja kasvihuonetyönjohtajat ja -työntekijät 61214 Maatalouslommittajat 6210 Metsurit ja metsätyöntekijät

7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	71 Rakennustyöntekijät ym. 72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat 74 Sähkö- ja elektroniikka-alan työntekijät 75 Elintarvike-, puutyö- ja vaatetus- ja jalkinealan valmistustyöntekijät ym.	7114 Betonirakentajat ja raudoittajat 7115 Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät 7121 Kattoasentajat ja -korjaajat 7126 Putkiasentajat 7212 Hitsaajat ja kaasuleikkaajat 7223 Koneenasettajat ja koneistajat 7231 Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat (sisältää 72312 Asentaja, raskas autokalusto) 7422 Tieto- ja viestintäteknologian asentajat ja korjaajat 7523 Konepuusepät
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	81 Prosessityöntekijät 82 Teollisuustuotteiden kokoonpanijat	8160 Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät 8211 Konepaja- ja metallituotteiden kokoonpanijat
9 Muut työntekijät	91 Siivoajat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät 92 Maa-, metsä- ja kalatalouden avustavat työntekijät 94 Avustavat keittiö- ja ruokatyöntekijät	911 Koti-, hotelli- ja toimistosiiivoajat ym. (kaikki ammattinimikkeet, pois lukien 91123 Sairaala- ja laitosapulaiset ja 91124 Päiväkotiapulaiset) 9211 Maanviljelyn avustavat työntekijät 9412 Avustavat keittiötyöntekijät

4) Lisätietoja työntekijän oleskeluluvasta ja hakemusprosessista

Maahanmuuttoviraston verkkosivut:

www.migri.fi

TE-toimiston työlupapalvelut, valtakunnallinen verkkosivu:

<https://toimistot.te-palvelut.fi/tyolupapalvelut>

Ammattialojen ISCO-luokitus:

<https://www.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/ammatti/>

5) Alueellisen linjauksen voimassaoloaika: 1.7.2023–29.2.2024

Lisätietoja

Pohjois-Savon ELY-keskus:

- maahanmuuttopäällikkö Lisbeth Mattsson, puh. 0295 026 597 ja
- yksikönpäällikkö Väinö Vähäsarja, puh. 0295 026 080

Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Työlupa-asiat käsitellään valtakunnallisesti, ilman alueellisia toimivaltarajoja:

Neuvonta ja muut yhteydenotot: tyoluvat@te-toimisto.fi

Palvelunumero (ma–pe klo 9–11): 0295 040 019

Kuopiossa 28.6.2023

Jan Blomberg
E-vastuualueen johtaja

Lisbeth Mattsson
Maahanmuuttopäällikkö

Tämä asiakirja POSELY/2093/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/2093/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mattsson Lisbeth 28.06.2023 08:33

Ratkaisija Blomberg Jan 28.06.2023 11:38